

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.051/2022/4. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

Az alperes:

alperes (cím3)

Az alperes képviselője:

ügyvéd1 cím2

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 25. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

25.P.21.012/2021/24. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 57.150 (ötvenhétezer-egyszázötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, valamint az államnak – az illetékes állami adóhatóság felhívására – 48.000 (negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az alperes az általa adminisztrátorként kezelt facebook név Facebook csoportban – amelynek közel 4000 kaposvári és Kaposvár környéki természetes személyből álló tagja van – 2021. szeptember 11. napján, az ellenzéki előválasztás időszakában az alábbi, felperesre vonatkozó közlést tette: „A személynév bizonyos körökben köztudott, hogy nagyon szeretett volna képviselő lenni, és nem tudja megemésztetni, hogy a saját pártja másvalakit támogat öhelyette. Ezért aztán kereszteshadjáratba kezdett, és mint tudjuk (már aki ismeri őt közelebbről az

biztosan), hogy mindig lazán kezelte a valóságot és a tényeket. Szóval egyszerűen csak savanyú a szőlő.”

- [2] A felperes a perbeli közlés időpontjában megyei önkormányzati képviselő volt.
- [3] A felperes a perfelvétel során (5. és 8. sorszám alatt) pontosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát annak valótlan állításával, hogy nagyon szeretett volna országgyűlési képviselő lenni, ezért nem helyeselte más személy (egyéb1) támogatását az akkori pártja részéről (és folytatott vele szemben keresetshadjáratot), miközben egyéb1t azért támadta, mert alkalmatlannak tartotta arra, hogy országgyűlési képviselő legyen. Álláspontja szerint a nagy nyilvánosság előtt közzétett írás azon túlmenően, hogy valótlan tényállítást tartalmaz, egyúttal sértő is, éppen abból következően, hogy egyetlen szava sem igaz. Mindezt közszereplőként sem köteles eltűnni, ezért a jogsértés megállapítása mellett az alperest kérte eltiltani a további jogsértéstől is.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint az a tényállítás, hogy a felperes nagyon szeretett volna országgyűlési képviselő lenni, még valótlansága esetén sem sértő rá nézve, másrészt a felperesnek közszereplőként tűnnie kell a személyét érintő kritikát.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest 205.000 forint + Áfa perköltség, valamint az államnak 36.000 forint feljegyzett elsőfokú eljárási illeték megfizetésére. A perben meghallgatott tanúk vallomása alapján azt állapította meg, hogy a felperesnek soha, így az alperes által közzétett szöveg megjelenésekor sem volt olyan ambíciója, hogy országgyűlési képviselő legyen, az előválasztások idején kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy nem kíván az országgyűlési képviselő választáson indulni. A közzétett szövegben írt az a tényállítás, hogy a felperes országgyűlési képviselő szeretett volna lenni, és ezért keresetshadjáratba kezdett, ezért nem valós, amely azonban a felperes személyét nem sértette. Az a kijelentés ugyanis, hogy egy közszereplő országgyűlési képviselő szeretne lenni, bántónak, dehonesztálónak nem tekinthető.
- [6] Utalt arra is, hogy a közzétett írásban foglalt kritikai megjegyzéseket a felperesnek mint közszereplőnek arra figyelemmel is el kell viselnie, hogy saját előadása szerint is támadta egyéb1t, és alkalmatlanságát állítva vele szemben sokkal durvább kijelentéseket tett, mint amelyek a per tárgyát képező írásban szerepelnek.
- [7] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereset teljesítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányos, az a tanúvallomások lényegi elemeit nem tartalmazza. Megismételte azt a hivatkozását, hogy a kereset tárgyaként megjelölt kijelentés olyan valótlan tényállítás, amely az Alkotmánybíróság gyakorlata, de az ítélkezési gyakorlat szerint is alkalmas a jóhírnevének megsértésére. Hangsúlyozta, hogy nem egy országgyűlési képviselő jelölti, vagy képviselői státus a jogsértő, hanem az, hogy az alperes szerint neki ilyen ambíciói voltak, és ezáltal az olvasók ezt feltételezik a egyéb1sal szembeni fellépésének indokaként. A valótlan tényállításokat közszereplőként sem köteles elviselni, e minőségének kizárólag a véleménynyilvánítások becsületsértő jellege vizsgálatakor van jelentősége. Fenntartotta azt a jogi álláspontját, hogy a valótlan tényállítás, különösen, ha azt nagyobb nyilvánosság előtt fogalmazza meg, természeténél fogva sérelmes az érintett személyre, ezért személyiségi jogot sért. Eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a határozathirdetésen az elsőfokú bíróság a tárgyalást megnyitotta, és azt annak ellenére megtartotta, hogy kizárólag az alperes volt jelen. A jegyzőkönyvből nem tűnik ki, hogy negyvenöt percig milyen eljárási cselekményeket foganatosított az elsőfokú bíróság, nincs tudomása arról, hogy a 24/I. számú, első ítélet mit tartalmaz, kérése ellenére csak a 24/II. számú ítéletet kapta kézhez. Megsértett jogszabályként hivatkozott a Polgári

Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§-ára, 2:43.§ d) pontjára, 2:44.§-ára, 2:45.§ (2) bekezdésére és a 2:51.§ (1) bekezdésére.

- [8] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Másodfokú perköltségként az őt képviselő ügyvéd munkadíját számította fel.
- [9] A fellebbezés nem alapos.
- [10] A felperes fellebbezésében hivatkozott az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértésekre is, ezért a másodfokú bíróság elsődlegesen ezeket vizsgálta. A periratok szerint az elsőfokú bíróság a berekesztett tárgyalást a 2022. április 27. napjára kitűzött, a felperes távollétében megtartott határozathirdetésen újból megnyitotta. Az alperes azonban kizárólag a korábban megtett nyilatkozatait tartotta fenn – ideértve a költségfelszámítás tárgyában tett bejelentését is –, majd az elsőfokú bíróság az ismételt berekesztés követően határozatot hozott, és határozatát nyilvánosan kihirdette. A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 350.§ (2) bekezdése szerint a tárgyaláson hozott határozat kihirdetése a rendelkező rész ismertetéséből, a határozat elleni fellebbezés lehetőségéről, benyújtásának a helyéről és a határidejéről történő tájékoztatásból és az indokok ismertetéséből áll. Mindezen követelmények teljesítése – figyelemmel a határozathozatal szükségzerű időigényére is – megfelelően magyarázza a tárgyalás negyvenöt perces időtartamát. Az elsőfokú bíróság a felperes feltételezésével szemben az ügyben nem hozott két ítéletet, 24/I. sorszám alatt az elsőfokú ítélet tárgyaláson írásban foglalt rendelkező része, míg 24/II. sorszám alatt a felek részére kézbesített, teljes terjedelmében írásba foglalt ítélet került az iratok között elhelyezésre. Az elsőfokú eljárásban tehát sem az ítélet kötelező hatályon kívül helyezését eredményező (Pp. 380.§), sem az ügy érdemi eldöntésére kiható lényeges eljárási szabálysértés (Pp. 381.§) nem történt, ez utóbbi körben annak megjegyzésével, hogy a felperes az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmet nem is terjesztett elő.
- [11] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást helyesnek találta, a Pp. 369.§ (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörében annak módosítását, kiegészítését szükségtelennak tartotta, és arra sem látott indokot, hogy a Pp. 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörben eljárva az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetéseket vonjon le.
- [12] A Ptk. 2:42.§ (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így a különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A 2:45.§ (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.
- [13] Az ítélezési gyakorlat a felperes jogi álláspontjával szemben egységes abban, hogy a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdése alapján a jóhírnév megsértésének megállapításához a kifogásolt tényállítás valótlansága mellett annak objektíve sértő tartalma is szükséges. Egy közlés valótlanságából ugyanis még nem szükségszerűen következik annak sértő jellege is. Az ugyanakkor már az elsőfokú eljárásban tisztázódott, hogy a felperes nem általában az országgyűlési képviselői státusz megszerzését tartja sértőnek, hanem őt érintően az ilyen szándék valótlan állítását, mert a közlés ezzel hozza összefüggésbe a egyéb1sal szembeni támadását, miközben az abból a meggyőződéséből fakadt, hogy a nevezett személy a feladat ellátására alkalmatlan.

- [14] Bár a per tárgyát képező közlésben egyéb1 neve, személye még csak utalás szintjén sem jelent meg, az előzményeket ismerő, a helyi közélet iránt érdeklődő, és az adott facebook közösséghez tartozó személyek számára nyilvánvalóan felismerhető volt. A vizsgált kijelentések azonban a felperes által a fellebbezésben figyelembe venni kért összefüggésben legfeljebb az alperes véleményének, következtetésének tekinthetők abban a kérdésben, hogy a felperes általa sem vitatott támadó fellépésének mi lehetett a motivációja. Mindennek a véleményének pedig – amely indokolatlanul bántónak, megalázónak nem tekinthető – az alperes attól függetlenül hangot adhatott, hogy a felperes szerint fellépésének más oka volt, illetve, hogy a felperes maga ténylegesen pályázni kívánt-e erre a pozícióra, avagy sem.
- [15] A felperes Kaposváron a helyi közélet szereplője, aki politikai kérdésekben rendszeresen megnyilvánul, a megyei közgyűlés képviselője is volt, ezért az elsőfokú bíróság által felhívott Ptk. 2:44.§ (1) bekezdése alapján – egyezően az ítélkezési gyakorlattal – az átlagosnál jobban köteles túrni a személyével szemben megfogalmazott kritikai megállapításokat.
- [16] A perbeli közlés a felperes közéleti tevékenységéhez kapcsolódott, az semmilyen módon nem érintette a magán- és családi életét. Közzétételére a 2022. évi országgyűlési választásokat megelőző előválasztás kampányában került sor, amely időszakban – a Facebook csoportban közzétett írás olvasói előtt is nyilvánvalóan ismertén – a felfokozott, éles megnyilvánulások a közéleti szereplők személyére nézve nem szokatlanok.
- [17] Az Alkotmánybíróság fellebbezésben is felhívott gyakorlata éppen azt támasztja alá, hogy fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot [36/1994. (VI. 24.) AB határozat]. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közzététele tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértéke körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét {7/2014. (III. 7.) AB határozat [50]}.
- [18] Mindezekre figyelemmel a felperes közéleti tevékenységéhez kapcsolódó, a per tárgyává tett kijelentések a felperes személyiségi jogainak megsértése miatti szankciókra nem adtak alapot, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a Pp. 376.§ (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül eljárva – a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [19] A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperes másodfokú eljárásban felszámított perköltségét, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján forgalmi adó felszámításával 57.150 forintban állapított meg. A sikertelen fellebbezés meg nem fizetett 48.000 forint illetékét a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes az államnak megfizetni.

Pécs, 2022. szeptember 16.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró